

δνειρα και ιδανικά άπραγματοποίητα, δε ζώνει μονάχα τὸ ἐπίσημο Κράτος και ὄλο τὸ Ἔθνος παραστρατημένο μέσα σὲ χίμαιρες φρενολογικῆς αίσθηματικότητας, μὰ περισσότερο ἀπ' ὅλα τὴν ἴδια κοινωνία μας στὸ καθημερινὸ της ξετύλιμα και στὸ διαμόρφωμά της στὰ καθέκαστα. Ἀπὸ κει μπορεί νὰ νοιώσῃ κανεὶς πὼς ὁ πολιτισμὸς μας θρίσκει σὲ κατώτερο σημεῖο, και δὲν εἶναι βέβαια διόλου συντελεστικὸ γιὰ τὴν πρόοδο ποὺ ὄλοι λαχταροῦμε, μιὰ τέτοια διαπαιδαγώγησι τοῦ λαοῦ μας, ἀντίθετη μὲ τὴ σημερινὴ ἐποχὴ και τὴ τάσες γενικὰ ποὺ τὴ σημαδεύουν.

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΠΑΛΛΗ

ΠΟΛΗ, 15 Μαΐου 1912.

Ἀξιότιμε κ. Πάλλη,

Πῆρα τὰ βιβλία σας και σὰς εὐχαριστῶ πολὺ. Ἡ χαρὰ μου εἶναι πολὺ μεγάλη ὅταν βλέπω τὴς καινούργιες ἰδέες νὰ μεγαλώνουν και ἔλονένα νὰ θρίσκουν ἔδαφος σὲ βαθμὸ ποὺ κοντέθουν νὰ πνίξουν τὴς παλιὰς και σχολαστικὰς ἰδέες.

Γιὰ χαρὰ σας δὲ σὰς γράφω ὅτι πέρσιν στὴ δημοτικὴ συντροφία μας στὸ Ροβέρτειο εἴχαμε μόνο 27 παιδιὰ ἐνὼ φέτος εἶναι 40.

Δὲν μπορείτε νὰ φαντασθῆτε τί ὠφέλεια προκίπτει ἀπὸ τὸ ἔργο σας τὸ ὅποιο ἀρχίσατε. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐμολογήσομε ὅτι ὀλίγοι εἶναι σὰν ἐσὰς, θάρθη ὁμως καιρὸς και κοντέθει ποὺ ὄλο τὸ ἔθνος μὲ μιὰ φωνὴ θὰ σὰς εὐχαριστεὶ και εὐγνωμονεὶ και σὰς και ὄλους ὅσους προσεπάθησαν και γενήκανε αἷτιοι νὰ τὴ ξυπνήσουν ἀπ' τὸν ὕπνον του.

Ταῦτα και διατελῶ μὲ τὴν πρέπουσα πρὸς σὰς ἐκτίμησι.

**

Σ' ὄσους φίλους μὰς γράφουνε νὰν τοὺς στέλνομε τὸ « Νουμᾶ », ἀναγκαζόμαστε νὰ παρατηρήσομε πὼς μὰς εἶναι ἀδύνατο νὰν τονὲ στέλνομε χωρὶς προπλερωμὴ. Ἐξ πρὸς αὐτὸ ἡ ἀπόφασή μας εἶναι τελιωτικὴ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ἰδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ἀρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομὴ χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα και τὴν Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἔξωτερικὸ φρ. χρ. 12,50.—Γιὰ τὴς ἐπαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συντρομὴς (ἡ δρ τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂν δὲν προπλερώσει τὴν συντρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο. — Τὰ περασμένα φύλλα πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκειται στὴν Ἀθήνα σ' ὄλα τὰ κίόσκια, και στὴς ἐπαρχίες σ' ὄλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΚΡΑΤΟΣ Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ; ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀

Στὸν ἀριθ. 256 τῆς Βερολινέζικης ἐφημερίδας τοῦ Voss (τῆς 21 τοῦ Μάη) διαβάζω τὸ ἔξης τηλεγράφημα ἀπ' τὴν Πετρούπολη: «Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Μάρκωφ, ἕνας γνωστὸς μαθηματικὸς, ἔκανε στὴν Ἱερὰ Σύνοδο αἴτησι νὰ τὸν ἀφορέσει, γιατί οἱ θρησκευτικὲς του πεποιθήσεις δὲ συμβιβάζονται μὲ τὰ διδάγματα τῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησίας· ἡ Σύνοδο δέχτηκε τὴν αἴτησι, μὰ δὲ θέλησε νὰ τὸν ἀναθεματίσει μὲ ὄλες τὴς διατυπώσεις».

Τὴν εἶδησι τὴν ἐπιβεβαιώνει κι ἄλλο βερολινέζικο φύλλο, τὸ Tageblatt (ἀριθ. 262 τῆς 24 τοῦ Μάη) προσθέτοντας πὼς στὴν αἴτησή του ὁ Μάρκωφ (ποὺ εἶναι και συνταξιούχος Καθηγητὴς στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Πετρούπολης) γράφει ὅτι ὕστερα ἀπὸ ἔρευνα και παρατήρησι εἴκοσι χρονῶν ἐσημάτισε τὴν ἀμετάβλητη πεποιθήσι πὼς ἡ ὀρθόδοξη θρησκεία εἶναι «ἀνοησία». Ἡ Σύνοδο ἔκανε πολλὰς, μὰ μάταιες προσπάθειες νὰ τὸν ἀποτρέψει ἀπὸ τὸ σκοπὸ του, ἴσως γιατί ὁ Μάρκωφ εἶναι πολὺ ἀγαπητὸς στὴ ρούσικη κοινωνία, και στὸ τέλος τὸν ἀφόρεσε.

Αὐτὰ γίνονται σ' ἕνα μέρος ποὺ βέβαια δὲ φημίζεται γιὰ τὸ φιλελεύτερο πνεῦμα του, σ' ἕνα μέ-